

چەند پەراوێزیک بۆ هەژمەتە کەمی ئەمەریکا

بەشی یەکەم

رۆژنامەی کۆمەڵ، ژمارە ٩، ٢٧/٩/٢٠٠١، لایە ٧

(١) حساباتی هەژمەتی ئەمەریکا

وا بڵاوه ئەمەریکا ئوسامه بن لادن بە دووژمنی یەكەمی خۆی دەزانیت، ئەمەریكا كاش دەزانیت كوشتنی ئوسامه كۆتایی بەو شتە ناوی دەنیت ئیڕهاب ناھینیت. حسابیكیش هەیه لەوە ناچیت ئەمەریكا كریبیتی كە حسابیكی ماتماتیکییە. رەنگە بتوانیت گونديكى پەنجە نەفەری سەركوت بكریت و كەس فزەیه كی ناپەزای لیدەرنەچیت. لە پەنجە كەس یەك نەفەری یاخی دەرنەچیت ئەمە ریی تێ دەچیت و زۆریش روویداوه بەلام ئەگەر پەنجە كەسەكە پینج سەد بن ئیحتمالی دەركەوتنی یاخیبوویەك زۆرتەر. تا ژمارەكەش زیاتر بێت ئیحتمالەكە گەورەتر دەبیت. موسلمانانیش لەمیلیارێك كەس زیاتر بن بۆیه پەیدا بوونی ئوسامە یەك، بگرە زیاتریش لەیەك ئوسامە، لەخانە ئیحتمال نامینیت و دەچیتە خانە حەتمیەت. ئوسامە بشكوژیت یەكێكی تر پەیدا دەبیت و بەو كارە هەڵدەستیت كە ئوسامە بۆی نەكرابوو، ئەوكاتەش بەهۆی ئەو قینە رۆژ لەدوای رۆژ لەدلی موسلماناندا كۆدەبیتەوه و موسلمانان شوینی دەكەون.

(٢) ئەمەریكا بەهەژمەتەكانی خۆیدا دەچیتەوه؟

باشە ئەگەر كوشتنی ئوسامە چارەسەر نەبیت و ئەگەر پپووست بێت لەسەر ئەمەریكا چاوەرپی پەیدا بوونی ئوسامە تر بكات ئەو بۆچی ئەمەریكا وا رەفتار دەكات و بەخۆیدا ناچیتەوه؟ لەمەش لەپیشتر بۆچی لەخۆی ناپرسیت: بۆچی هیرشەكان ناراستە خۆم كرا نەك و لاتانیتر؟ ئایا بەهۆی رەفتاری چەوتی خۆم نەبووه؟ ئەمەریكا ناتوانیت بەخۆیدا بچیتەوه چونكە وەكو هەموو خۆسەپینەرێك خۆی هەمیشە بەراست دەزانیت، هۆكاری لەمەش كاریگەرتر سیاسەتی ناوخۆی ئەمەریكایە. لەم حالەتە ئەرپۆدا سیاسەتمەدارانی ئەمەریكا لەژێر فشاری رای گشتی ناچارن وەلام بدەن و بەلام رای گشتی بۆ خۆی لەژێر كاریگەری هۆكارەكانی راگەیاندا نەكەن و ئەوانەش بەزۆری لەژێر دەستی جوولەكەن. ئەو جوولەكانەش دەیانەوێت جەنگێك لەم ناوچانە بەرپا بێت بۆ دوو مەبەست یەكەمیان داپۆشینێ تاوانەكانی جوولەكە لەفەلەستین و بەهانە دۆزینەوه بۆ ئەو تاوانانە، دووهمیشیان لیدانی هەندێك ناوچە كە یەكەمیان تالیبانە و دووهمیان دەزگا ئەتۆمیەكانی پاكستانە و سێیەم و چوارەم و هەتا دواى.. ئەو جەنگە چاوەرپێكراوە (ئەگەر تا دەرنەچوونی ئەم ژمارە یەك كۆمەڵ هەڵنەگیرسیت و لەچاوەرپێكردن دەرچیت) نموونە یەكە لەسەر ئەوهی چۆن ئەمەریكا بریاری هەڵە دەدات و لەسەری دەروات و پاشان بەو هەڵەیدا ناچیتەوه. بەم زوانەش چاوەرپێ گۆرپانكارییەك لەو سروشتە ئەمەریكا ناكړیت.

(٣) رەفتاری فیرعەون

ئەمەریكا ناوی (دادپەرورەیی رەها) ی لەچالاکییە سەربازییەكەى خۆی ناوه. ناویكى وا پرسىارى لای خەلك دروستكر دووه. دادپەرورەیی رەها شایستەى تەنها خودایە، ئەمەریكا كاش بەم ناوه خۆی بەهاوشانى خودا دەزانیت. ئەم

ناوێ لاپەرپەکی میژووی لەبەر دەمدا هەڵدایەو. کاتی خۆی سووتانەکان نازناوی تایبەتیان هەبوو. ئەم سووتانە نازناوەکە (الملك العادل) بوو، ئەوەی تریان (الملك الناصر) بوو. یەکێک لە سووتانەکانی مەمالیک لەمیسردا نازناوی (الملك القاهر)ی هەڵبژارد. ناویکی واژ زیاتر بۆ خودا شیاو (وهو القاهر فوق عباده) بۆیە بەو سووتانە و ترا کەتا ئیستا هەرکەس ئەو نازناوی هەلگرتبوو خێری لەخۆی نەدیووە و ریسوا بوووە لەناو چوووە سووتانەکەش لەترسدا ئەو نازناوی گۆڕی. بزانی چۆن خودا دیتە وەلام لەسەر ناوی (دادپەروری رەها) وەکو هاتە وەلام لەسەر نازناوی (الملك القاهر) و پێشتر لەسەر (انا ربکم الاعلی) ی فیرەوون و غەیری فیرەوون.

چەند پەراوێزێک بۆ هەڵمەتە کەسێ ئەمەریکا

بەشی دووەم

رۆژنامەی کۆمەڵ، ژمارە ١٠، ١١/١٠/٢٠٠١، لاپەر ٤

١- پەنابەرانی و هەلی ئەوروپا

شەری ئەمەریکا دژی ئەو شتە ناوی ئیرهابی لێناو دەرفەتێکی گەورە بۆ ئەوروپا رەخساند. سالاڤێک بوو شالۆی پەنابەرانی و لاتانی ئاسیا و ئەفریقا رووی کردبوو ئەوروپا. ئەوروپا لەلایەکی پێوستی بەو پەنابەرانیە وەکو سەرچاویەکی بۆ کریکاری هەرزانی و بۆ دابینکردنی کریکار بۆ ئەو کارانە خەلکی ئەسلی ئەوروپا نایکەن، بەلام لەلایەکی ترەوە پەنابەرانی مەترسی لەگەڵ خۆیاندا دەهینن، مەترسی گۆڕینی پیکهاتی دانیشتوانی ئەسلی کیشوهرەکە، هینانی داب و نەهریتی نوێ، تیکەل نەبوونی پەنابەرانی بەخەلکە ئەوروپاییەکە بەشیوەیهک لەناوایاندا بتوینەو و رەچەلەکی خۆیان لەیاد بچیت... تاد.

ئەوروپا پێوستی بەپەنابەرانی بەلام بەم ژمارەیهی ئیستا نا، هەموو جوهر پەنابەرێکی نا، لەبەر ئەوە ئەم هەڵمەتە ئەمرۆی ئەمەریکا دژ بەو شتە ناوی ئیرهابی لێ دەنیت پێوستی بەهەڵمەتێکی هاوشیوەی ئەوروپاییە هەرچەندە ئەوروپا دەزانیت کە بە دەستخستنه ناو دەستی ئەمەریکا دەرگای ((ئیرهاب)) لەخۆی دەکاتەو و بەپێچەوانەو ئەگەر لەهەڵمەتە کەسێ ئەمەریکا بێ دەنگ بیت ((ئیرهابییەکان)) چالاکي ((ئیرهابی))ی ئاراستە ناکەن. ئەوروپا سەرەتا لەگەڵ چارەسەرێکی سەربازیدا نەبوو بەلام ئیستا سواری شەمەندەفەرە ئەمریکیەکە بوو و وەکو ئەمەریکا بەرگیکی ئەخلاقێ دەکاتە بەری ئەو مەبەستە تایبەتیە خۆی. وەکو چەندین نمونە پێشتر مەبەستێک و بەرژوونەندیەکی هەیه و بەرگیکی ئەخلاقێ پێوستە بۆ ئەو مەبەست و ئەو بەرژوونەندیە، ئەمەش یەکیکە لەتایبەتەندیەکانی شارستانی رۆژئاوا... ئەمە بۆ کەسێک تێبگات و بەدروشمەکان نەخەلەتیت.

٢- فیلێک لەنیوان کریارو فرۆشیاردا

هەموو جارێک ئەم قەسە دەوتریت. رۆژئاوا، یان بابلیین دەسەلاتداران لەرۆژئاوادا موسلمانان بەمەترسی دەزانن، مەترسی لەبەر ژمارە زۆریان، مەترسی لەبەر فیکرە جیهاد لەئیسلامدا، مەترسی هەر وەها لەوەی کە ئەو موسلمانانە پەیمانیکان هەیه بیگەیهنن، ئەگەر بەراستی پابەندی ئیسلامن، رابردوویەکی شارستانی هەیه،

بەكورتى لەپرووى رابردووى شارستانىيە ۋە ھاوشانى رۇژئاۋان و لەپرووى ئىمكانياتى ژيانەۋەى شارستانى دەتوانن ئەو ھاوشانە بن. بەلام چۆن زەبىرىكى كوشندە نەك ورياكەرەۋەمان لى بوشىن؟ چ فىلىك بىرىت بۇ ئەم مەبەستە؟ فىلەكە نامادىيە و كپارى ھەيە، فىلەكەش يەك رستەيە: ئىمە دژى ئىسلام و موسلمانان نىن. مرۇقى گەمژە لەبازاردا دەخەلەتتە چەندىش كالاکان لەناۋەرۇكدا پەپووت بن، بەلام كپارەكانى فىلەكەى دۆزمنانى ئىسلام گەمژە نىن. كپارەكان دووچۆرن! بەشىكىان بەرژەۋەندىيان لەگەل ئەم دۆزمنانەدا يەكەدگىت بۇيە ئەو رستەيە ۋەكو ئايەتتىكى قورئان بەلگە لەسەر چاكى و باشى رۇژئاۋا دەھىنەۋە، بەشەكەى تىرىش ئاستى ئىمانى ۋەكەسايەتى ئىسلامىيان ئەۋەندە لاۋازە كەچاۋەرپى زەردەخەنەيەك لەو دۆزمنە بەھىزە توۋرەيە دەكەن. لەئىستاشەۋە تاماۋەيەكى زۆرى تر ۋەھۋى ئەو شەرە داھاتوۋانەى دژى موسلمانان بەرپادەكرىن، پىۋىستە خۇمان لەسەر بىستىنى ئەو رستەيە رابھىنن: ئىمە دژى ئىسلام و موسلمانان نىن.

۳-خەيالىكى خاۋ

لەمیانەى ھەرەشەكانى ئەمەرىكا ھەندىك كەس لەناۋ خەيالىكى سەير، خەيالىش بەزۆرى سەيرە، مەلەدەكەن: ھەلمەتى ئەمەرىكا ھەرەشەيە بۇ دىكتاتورەكان. واتە دىكتاتورەكان لەمەترسىدان. ئەم خەيالە پىچەۋانەى راستىيە چونكە ئەمەرىكا لەمەر نەھىشتىنى((ئىرھاب)) لەگەل فراۋان كىردنى نازادىيەكان لەئاسيا و ئەفرىقىادا نىيە. ئەمەرىكا لەمەۋدوا داۋا لەرژىمەكان دەكات چىنگى خۇيان توندتر بىكەن تارىگەكانى كاركردى رىكخراۋە نەيارەكانى ئەمەرىكا تەسكتر بىكەنەۋە، داۋايان لى دەكات دەزگاكانى موخابەراتيان بەھىزتر بىكەن، ئىمە بەرەۋ سەردەمىك دەپۇين كەتپايدا دىكتاتورەكان ستمەكارتر دەبن، بىگومان بى ئەۋەى دروشمە درۆيىنەكانى دىموكراسى و ئازادى فەرامۇش بىرىت. جىهان ھەموو بەرەۋ(مەكارثىيەت) دەبىرىت.

۴-ستالين زىندوۋ دەپىتەۋە

بەلام ئەمەرىكا پىش ھەموو كەسىك زىندوۋبوۋنەۋەى(مەكارثىيەت)دەبىنىت، لەپەنجاكانى سەدەى بىست و لەترسى كۆمۇنىزم، كەھەرگىز مەترسى بۇ ئەمەرىكا نەبوۋە نىيە ئەۋىش لەبەر تايبەتمەندىيەكانى ئەمەرىكا ۋەگەلەكەى و مېژۋەكەى، سەردەمىكى تۇقاندن لەئەمەرىكا بەرپاكرابوۋ كەبەناۋى سىناتۇرى ئەمەرىكى جۇزىف مەكارثى ناسراۋە. تۇقاندنەكە ۋا بالى بەسەر ئەمەرىكا كىشابوۋ كەبەس بوۋ بۇ تياچوۋنى ھەر كەسىك نامەيەك بىنرىت كەئەۋ كەسە فالانە كىتېبى خويندۇتەۋە يان رەشپىستىكى بۇ مالى خۇى بانگ كىردوۋە. ئەو كەسە دەگىرا و تەحقىقى لەسەر دەكراۋ دەتۇقىنرا و ھەتا ئەگەر رىزگارىشى بوايە ژيانى دەبوۋە دۆزەخ چونكە كەس نەيدەۋىرا توخنى بىكەۋىت.

ئەۋەى لە سەردەمى(مەكارثىيەت)كرا جىاۋازى نەبوۋ لەگەل كارەكانى حوكمى ستالين و ھاوشىۋەكانىان كاتىك كەس نەيدەۋىرا قسە لاى دۆستى خۇى بىكات. بۇيە ھەلمەتتىكى ترى(مەكارثىيەت)چاۋەرپى ئەمەرىكا و بەتايبەتى موسلمانەكانى دەكات بەلام ئەم جارە(مەكارثىيەت)ۋ بەپى رەۋتى عەۋلەمە جىهانگىر دەكرىت و پرىشكى بەر ۋلاتانى زۆر دەكەۋىت و لەھەندىك ۋلات دەپىتە ئاگرىكى سووتىنەر. واتە ھەلمەتەكەى ئەمەرىكا ھەرەشە نىيە بۇ دىكتاتورەكان، مەگەر يەك دوۋانىكى ۋەكو سەددام، بەلگو تەنانەت ئەمەرىكاش خۇى مومارەساتى دىكتاتورى دەبىنىت و نازادىيەكان تپايدا بەرھەرەشەى تەسكردن دەكەون.

۵- میله ته تی مه پ

له شه سته کانی سه ده ی بیستدا (ولیه م لیدره ر) کتیبیک ی به م ناو نیشانه نووسیوو، لیدره ر وتبووی که نه مریکیه کان (خوشی هه ر نه مریکی بو) بوونه ته میله ته تیکی مه پ. لیدره ر دهیوت که سیاسته داران و هوکانی راگه یانندن راستیه کانی سیاستی دهره وه ی نه مریکا له هاو ولاتیه کانی نه مریکا ده شارنه وه و نه و گه له له م رووه و جه و اشه ده که ن.

لیدره ر باس له نه پنی ده کات که چون زاله به سه ر چالاکیه کانی سیاستی دهره وه ی نه مریکا. جو رج بوش و غهیری جو رج بوش ناوی (میله ته مهن) له نه مریکیه کان دهنن به لام دهمیک بو لیدره ر ناوی (میله ته مه پ) A Nation of Sheep ی له و گه له نابوو. هه ره شه ی کو مونیزمی نه وسا باشترین به هانه بو بو شارنده وه ی چالاکیه کانی سیاستی دهره وه له نه مریکیه کان و هه ره شه ی نیسلامی نه مرپو به هانه یه کی تره.

۶- تو بلیت توله بیته؟

واته تو بلیت بهر که نارکردنی گه له سیاستی دهره وه توله ی ده سه لاتدارانه له گه له ده سینن چونکه نه و ده سه لاتدارانه ناچارن مه رای ی بو گه له بکه ن تا هه لیا ن بژیرن!

(۷)

نه مریکا و روژئاوا له لایه ک و لاوازی موسلمانان له لایه کی تر وایان کردوو که له سه ر لاشه ی میله ته تیکی موسلمانان و ده و له ته نیسلامیه کانی تر شتیان ده ستگیر بیته: یار مه تی بو نه و ده و له ته و پشتگیری بو نه و ده و له ته هه مووشی بو نه وه ی بچه ریزی هه لمه ته که ی نه مریکا تا شه ر عیه تیکی نیسلامی بدنه هه لمه ته که. کاره ساته که بو پاکستان گه ورته ر چونکه حکومه تی تالیان هاو په یمانی پاکستانه و قوولاییه کی ستراتیجیه بوی به لام ترسی سزای نه مریکی هه روها ته ماعی که مکردنی قهرزه کانی و لابرندی سزاکان پالیان به په روپز موشه ره فه وه نا بو وازه یانان له و هاو په یمانه و له و قوولاییه ستراتیجیه. نه مه ش کاره ساتی میله ته ی لاوازه که له سه ر لاشه ی به شیکی نه وان تر به دوای ده ستکه و تدا ده گه رپن.

۸- ترسی دوژمندار

مرؤف که دوژمندار بوو هه میسه له ترسدایه. نه مریکا هه میسه له ترسدایه. خو ی دوژمنی بو خو ی دروست کردوو له و دوژمنانه ی ده ترسیته. ده سه لاتدارانی نه مریکا نه و گو به نده یان بو گه له که یان دروست کردوو و وریاشی ده که نه وه که تو دوژمنداریت. نه مریکا ناچاره به رده وام خه نجه ر له پشتین بیته. خه نجه ره که ی خوینی تاوانبارو بی تاوانی لیدته کیت.

۹- نه مانه تی هه وال

په راویزیکیش بولای خو مان و نه مانه تی هه وال که ده زگا کانی راگه یانندی کوردی وه کو به شی زوری ده زگا کانی جیهان ناپارین. له نه یزگه یه کدا بیستم کابرا دهیوت: نوسامه بن لادن له چاوپیکه و تنیکدا که پیشتر که نالی (نه لجه زیره) له گه لیدا کردبووی و جاریکی تر په خشی کردوته وه گالته ی کردبوو به وانیه ده لئین عیراق کیمیا یی دزی کورد به کاره یناوه من بو خو م نه و چاوپیکه و تنه م بینبووو ده زانم نوسامه وای نه و نه و باسی نه وه ی کرد که

نهمه ریکا ده لیت عیراق نهم کاره ی کردوه به لام هه ر نهمه ریکا خو ی بوو نه وکاته پشتیوانی لیده کرد. نه و کابرایهش که نه و شته ی بو نيزگه کوردییه که نووسیوو یان عه ربه ی نازانیت یان باش گوئی له دیداره که نه بووه و یان ئیجتماله که ی تر که لیره دا نایلیم.

۱۰- هه موومان شه ریگین

باسکردن له ئی رهاب و ئی رهابیه کان له کوردستاندا رووی هیچ که سیك سپی ناکات. روژئاوا که داهینه ری ئی رهابه تانه مرؤ به چهند شیوازیك پیاده ی دهکات به لام گوایه دژی ئی رهابه، له کو تایی هه موو حسابیکیش یه ک حسابی لا ده مینیتیه وه: موسلمانان سه رجه م ئی رهابین، یان به شیوه یه کی تر: ولاتانی موسلمانان سه رچاوه ی ئی رهابین.. ئه رکیک ی ئیمه نه مرؤ ره وانده وه ی نه و تومه ته یه، عه لانییه که هه ره وه کو ئیسلامییه که پیویسته نه مه بکات چونکه هه ره وه نه ده تومه ته که پیمانیه وه لکا، تازه لکاویشه، عه لانییه کانیش ده گریته وه.

روژئاوا فی ره حوکی گشتی به سه ر خه لکیدا بدات. روژئاوا له یه که م حوکمیدا جیاوازی نیوان نه وه ی روژئاوا ییه و نه وه ی روژئاوا یی نییه دروست دهکات، هه ره وه ها نیوان نه وه ی نه و نه صرانییه و نه وه ی نه صرانی نیه، ته نانته نیوان نه صرانییه تی روژئاوا یی و نه صرانییه یی روژه لاتی. که باس له ئی رهاب له ناو کوردستاندا کرا سه رجه م کوردستان وه کو یه کیك له سه رچاوه کانی ئی رهاب ته ماشا ده کریت. نه گه ر به رده وام باس له ئی رهاب له کوردستاندا بکریت ئی تر هه رکه سیك نه گه ر بی دینیش بیته هه ر نه وه نه ده بگاته ولاتیکی نه وروپی حسابی ئی رهابی له گه لدا ده کریت.

وه کو وتم روژئاوا حوکی گشتگیر ده دات: نه و ده لیت عه لانی یان ئیسلامی جیاوازی نییه. ئیوه له کو تاییدا به کوردی موسلمان لمان حسابن. که گه یشتینه نه و روژه تی بگه نه گه ر پیان وتی تو کوردی موسلمانیت و بزانه مه به ستیان ئی رهابیت. مروقی زیر چی له ناو ماله که یدا روو ده دات دایده پو شیت نه ک به ناو حه وت گه ره کدا هاوار بکات ونه ینی ناو مالی خو ی ئاشکرا بکات. نه گه ر مروقی زیرمان هه بیته به جیهان ده لئین ئیمه ئی رهابیمان نیه ته نانته نه گه ر هه شمانبیت.